

Σύμφωνα με εκτιμήσεις ειδικών επιστημόνων

ΣΟΒΑΡΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΑΡΔΕΥΣΗΣ Θ' ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΟΥΜΕ ΕΦΕΤΟΣ

Σοβαρά προβλήματα αρδεύσης θα αντιμετωπίσει ο Θεσσαλικός κάμπος το καλοκαίρι του '89 και τούτο γιατί η Λίμνη Νικολάου Πλαστήρα διαθέτει τη μισή ποσότητα νερού από αυτή των 150 εκατομμυρίων κυβικών μέτρων, που απαιτείται σε κάθε αρδευτική περίοδο.

Η πιο πάνω σοβαρή επισήμανση έγινε από το συμπολίτη Γεωλόγο κ. Βίκτωρα Γκούμα κατά τη διάρκεια της προχθεσινής ενημέρωσης των Γεωτεχνικών Θεσσαλίας που ελαβε

χώρα στην αίθουσα του Δημοτικού Κινηματοθέατρου.

Αναλυτικότερα ο κ. Γκού-

Ενδιαφέρουσα εισήγηση του Γεωλόγου Βικτ. Γκούμα

μας παρουσίασε εμπεριστατωμένη εισήγηση για το οξύ αρδευτικό πρόβλημα που αν-

τιμετωπίζει η Θεσσαλία και τις προτεινόμενες λύσεις ώστε να ανακοπεί η καταστροφική υπεράντληση των υπογείων υδάτων.

Κυριότερα σημεία της εισήγησης του κ. Γκούμα παραθέτουμε στη συνέχεια ώστε να μορφώσει αποψη ο λαός του Νομού μας.

«Είναι γνωστό σε όλους οσους ασχολούνται με την Γεωργία και τις αρδεύσεις, ότι διανύουμε ήδη μια παρατεταμένη ανομβρία, της οποίας προηγήθηκε μια ξερή χρονιά (με καύσωνα) το 1988 και σοβαρές επιπτώσεις στις αρδευόμενες καλλιέργειες της Θεσσαλίας.

Με οσα λεπτομερώς θα αναφερθούν παρακάτω, πιθανολογείται ότι αντιμετωπίζουμε μια από τις δυσκολότερες αρδευτικές περιόδους. Οι επιπτώσεις εξ αυτών πρέπει να ελαχιστοποιηθούν, παίρνοντας κάποια άμεσα μέτρα καθώς και κάποια μεσοπρόθεσμα, τα οποία με τον σωστό προγραμματισμό και τις κατάλληλες επιλογές στην κατασκευή αρδευτικών έργων, θα αμβλύνουν ή θα λύσουν μερικά το πρόβλημα. Οριστικά θέβαια το πρόβλημα θα λυθεί με την υλοποίηση του μεγάλου έργου της εκτροπής του Αχελώου.

(Συνέχεια στην 3η σελίδα)

10/3/1989

ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Το 1989 θα είναι απο τις πιο δύσκολες χρονιές

Συνέχεια απο 1η σελίδα

ΑΡΔΕΥΟΜΕΝΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΡΔΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

Σύμφωνα με στοιχεία της III Περ/κής Δ/σης Εγγείων Βελτιώσεων που αναφέρονται στο 1985, οι αρδευόμενες εκτάσεις στη Θεσσαλία (στη λεκάνη απορροής του Πηνειού) ανέρχονταν σε 1.800.000 στρέμματα, απο τα οποία 300.000 στρ. στο Νομό Τρικάλων, 700.000 στρ. στο Νομό Καρδίτσας, 700.000 στρ. στο Νομό Λάρισας, 60.000 στρ. στο Νομό Φθιώτιδος και 40.000 στρε. στο Νομό Μαγνησίας. Η εκτίμηση μας είναι οτι οι εκτάσεις αυτές έχουν αυξηθεί τα τελευταία τρία χρόνια που πέρασαν απο το 1985, κατά 10-20%. Εκείνο που πρέπει επίσης να επισημανθεί είναι οτι οι εκτάσεις αυτές αρδεύονται πληρ. μμελώς. Η αρδευση γίνεται κατά μέσο ορο σε ποσοστό 28% απο επιφανειακά νερά

(το ποσοστό κυμαίνεται απο Νομό σε Νομό), ενώ απο υπόγεια νερά σε ποσοστό 27%.

Ενα άλλο σημείο που πρέπει επίσης να τονισθεί, είναι οτι σε ποσοστό 70% οι εκτάσεις αρδεύονται απο ιδιωτικά αρδευτικά εργα (κυρίως γεωτρήσεις), που πρακτικά σημαίνει οτι λείπουν απο τον Θεσσαλικό χώρο τα μεγάλα συλλογικά αρδευτικά εργα.

Τα μεγάλα και μικρά αρδευτικά εργα με τα οποία αρδεύονται οι εκτάσεις της Θεσσαλίας είναι:

- α) Το αρδευτικό εργο Ταυρωπού με αρδεύσιμη εκταση 120.000 στρέμματα, τα οποία αρδεύονται με νερά που συγκεντρώνονται στη Λίμνη Πλαστήρα.
- β) Το αρδευτικό εργο Μάτι Τυρνάβου με αρδεύσιμη εκταση 30.000 στρέμματα τα οποία αρδεύονται απο τις πηγές Μάτι Τυρνάβου.
- γ) Το αρδευτικό πεδιάδος Λα-

ρίσης (Πλατυκάμπου-Κάρλας) με αρδεύσιμη εκταση 90.000 στρέμματα, τα οποία αρδεύονται με νερά που αντλούνται απο τον Πηνειό ποταμού και φθάνουν στις διάσπαρτες εκτάσεις μέσω του σταθμιστικού δικτύου της

με την μεγάλη ξηρασία το 1977 με σοβαρά αρδευτικά προβλήματα, την οποία διάδεχθηκε η επίσης (αλλά λιγότερο) ξερή χρονιά το 1978, καθώς και οι δύσκολες χρονιές το 1983 και 1985. Βλέπουμε

M3, δηλαδή το μισό περίπου του μέσου ορου της 10ετίας.

Κατά την αρδευτική περίοδο που πέρασε χρησιμοποιήθηκαν εκτός της ετήσιας εισροής και 20 εκατ. M3 περίπου απο το απόθεμα ασφαλείας.

περιοχής (Σημ. δεν πρόκειται για λάθος, οντως χρησιμοποιείται το στραγγιστικό δίκτυο στη θέση του αρδευτικού).
δ) Πρόγραμμα Ανάπτυξης Υπογείων Υδάτων Θεσσαλίας (Π.Α.Υ.Υ.Θ.) Αρδεύονται περίπου 300.000 στρέμματα από 1.030 αρδευτικές γεωτρήσεις με επιφανειακά και υπόγεια δίκτυα.

ε) Ιδιωτικές γεωτρήσεις: Αρδεύονται περίπου 1.000.000 στρέμματα από 15.000 περίπου ιδιωτικές γεωτρήσεις.

στ) Διάφορα μικρά έργα αρδεύσης: Αρδεύονται περίπου 260.000 στρέμματα από επιφανειακά νερά, πηγές κ.λ.π.

ΒΡΟΧΟΜΕΤΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Απο τα βροχομετρικά στοιχεία που διαθέτουμε, αναφέρουμε ορισμένα χαρακτηριστικά, που μας δείχνουν αρκετά καθαρά το πρόβλημα που θα αντιμετωπίσουμε.

Ετσι ενώ στην εικοσαετία 1961-1981 ο μέσος ορος της ετήσιας βροχόπτωσης για την Καρδίτσα είναι 766 χιλιοστά, το 1988 έχουμε 572 χιλιοστά βροχής. Τον Ιανουάριο και Φεβρουάριο 1989 έχουμε 7 και 31 χιλιοστά αντίστοιχα, όταν ο μέσος ορος της εικοσαετίας, για τους μήνες αυτούς είναι 100 χιλιοστά περίπου. Επίσης ο μέσος ορος βροχής στο βροχομετρικό σταθμό Ταυρωπού είναι 1.380, χιλενώ το 1988 είχαμε συνολικά 893 χιλιοστά, δηλαδή μείωση περίπου κατά 35%.

Παρόμοια στοιχεία υπάρχουν και γι ατους άλλους Νομούς, αλλά δεν θα αναφερθούμε σε αυτά για να μην σας κουράσουμε με νούμερα. Πρέπει μόνο να επισημάνουμε ότι χρονιές σαν την φετινή (εφόσον εξακολουθήσει και τους επόμενους μήνες η ανομβρία), της οποίας προηγήθηκε μια επίσης ξερή χρονιά όπως αυτή του 1988 με βροχοπτώσεις 30% λιγότερες του μέσου ορου, δεν είναι πλέον σπάνιο φαινόμενο. Ηδη έχου-

δηλαδή να επαναλαμβάνεται το φαινόμενο με μεγαλύτερη συχνότητα από αυτή που ισχύει τα τελευταία 30 χρόνια. Μπορούμε δηλαδή να πούμε ότι ενώ είχαμε μια ξερή χρονιά στα δέκα χρόνια, τώρα αναμένουμε μια στα πέντε χρόνια, που όταν είναι μάλιστα συνεχόμενη μιας άλλης τότε είναι περισσότερη αισθητή.

Το πλεονέκτημα για όλες αυτές τις προηγούμενες χρονιές που αναφέραμε, είναι ότι δεν υπήρχαν οι σημερινές αρδευόμενες εκτάσεις, οι οποίες ήταν κατά 30% τουλάχιστον λιγότερες.

ΕΙΣΡΟΕΣ ΚΑΙ ΕΚΡΟΕΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

Στην λίμνη που έχει επιφάνεια 25.000 στρέμματα, προβλέπονταν να εισρέουν 214 εκατ. M3 κατά μέσο ορο ετησίως. Ο μέσος ορος όμως των ετών 1961-1971 ήταν 172 εκατομ. M3 και των ετών 1971-1981 ήταν 165 εκατομ. M3. Ειδικά το 1988 οι ετήσιες εισροές ήταν μόνο 87 εκατομ.

Μέχρι στις 2 Μαρτίου 1989 η λίμνη Πλαστήρα με στάθμη 781,3 μέτρα, συγκέντρωσε περίπου 60 εκατ. M3 από τα οποία τα 20 εκατ. M3 αποτελούν μέρος του αποθέματος ασφαλείας. Εάν υποθέσουμε ότι τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο και Μάιο θα έχουμε τις μέσες εισροές των μηνών αυτών, τότε θα μπορέσει να συγκεντρωθεί μια συνολική ωφέλιμη ποσότητα 70-80 εκατ. M3, αφού έχει αφαιρεθεί ποσότητα 10-15 εκατ. M3 που αντιστοιχεί στην εξαίτηση και στην υδρευση της πόλης της Καρδίτσας. Αν ληφθεί υπόψη ότι οι ετήσιες ανάγκες, για την αρδευση των εκτάσεων του εργο-
του Ταυρωπού, των εκτός περιμέτρου εκτάσεων του Νομού Καρδίτσας και των εκτάσεων του Νομού Λάρισας, είναι συνολικά 130-150 εκατ. M3 τότε συμπεραίνεται ότι υπάρχει μόνο η μισή περίπου ποσότητα νερού διαθέσιμη από την λίμνη Πλαστήρα.
(Συνεχίζεται)